

FENOLOGIJA MOJEGA POPKA

AVTOR: MATIC FINŽGAR, 1. N

APRIL 2020

FENOLOGIJA

FENOLOGIJA je preučevanje časa pojavljanja periodičnih bioloških faz in vzrokov njihovega pojava, ob upoštevanju biotičnih in abiotičnih dejavnikov ter preučevanje medsebojnega odnosa faz znotraj ene ali več vrst.

Fenologija, nekoč tiha pomočnica človeku pri sobivanju z naravo, postaja v modernem svetu vse pomembnejša okoljska veda. Na preprost in slikovit način ozavešča javnost o vplivu vremena in podnebja na rastlinski in živalski svet. Nekoč so fenološka opazovanja služila predvsem kmetijski praksi. V novejšem času so fenološka opazovanja pridobila izjemno vlogo pri spremljanju stanja našega okolja.

Začetnik fenologije pri nas je bil Giovanni Antonio Scopoli.

Fenološke podatke potrebujemo:

- v kmetijstvu za načrtovanje kmetijske pridelave,
- za ugotavljanje stanja rastlinskega pokrova s sateliti,
- spremljanje sprememb v biološki raznovrstnosti,
- opazujemo rastlinski svet okoli nas,
- fenološka ura letnih časov,
- za spremljanje cvetenja alergenih rastlin,
- rekonstrukcija podnebnih dogajanj v preteklosti,
- kot turistična atrakcija,
- kot zrcalo podnebnih sprememb.

FENOLOŠKO OPAZOVANJE LISTNEGA POPKA DIVJEGA KOSTANJA (*AESCULUS HIPPOCASTANUM L.*)

OPIS RASTLINSKE VRSTE: Divji kostanj (*Aesculus hippocastanum L.*) uspeva skoraj po vsej Evropi, na severu do Norveške in vse do juga Italije. Najdemo ga tudi v Sloveniji, kjer uspeva kot gojena vrsta po parkih, ob cestah in gozdovih. Oblikuje do 35 m visoko krošnjo. Listi so nasprotno nameščeni in dlanasto deljeni. Spomladi najprej opazimo smolnate listne popke. Ko se ti odprejo, že lahko opazimo nežno zeleno barvo lista. Iz odprtega listnega popka požene list, sprva je pokončen, posamezni listki so ob listnem peclju še stisnjeni in obrnjeni navzdol. Ko se lističi razprejo in se med seboj ločijo, se list zravna. Listi so sestavljeni iz sedmih podolgovato klinastih listkov, ki so med sabo povezani le z glavno listno žilo. Posamezen cvet je sestavljen iz 4 do 5 združenih cvetnih listov. Cvetovi so združeni v grozdastih socvetjih. Odpirajo se postopno od spodaj navzgor. Plod kostanja sestavljata okrogla bodikava lupina in rjavo seme. Ko plod dozori, se zelena lupina razpoči in iz nje izpade rjavo seme.

POTEK FENOLOŠKEGA OPAZOVANJA: Opazovanje listnega popka pri divjem kostanju, od četrтка, 9. aprila do četrтка, 16. aprila 2020, vsakodnevna zabeležba spremembe s fotografijo, zjutraj in zvečer.

LOKACIJA: v bližini naselja Primskovo pri Kranju, gozd na levi strani reke Kokre (gledano v smeri vodnega toka).

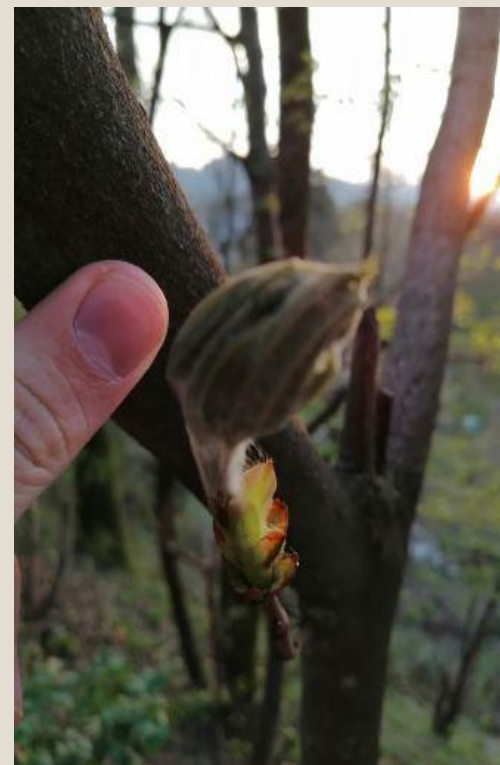

Četrtek, 9. april 2020	Dopoldan	Popoldan
☀️ 13 h ▶ 2-6 km/h (sunki do: 13 km/h) 💧 0 %		
Vremenske razmere	☀️ Jasno	☀️ Jasno
Temperatura zraka	-3 °C	23 °C
Čas posnetka	8:11	17:56
Sprememba popka: smolnat popek se je odebelil in zrasel.		

Petek, 10. april 2020	Dopoldan	Popoldan
☀️ 10 h ▶ 2-6 km/h (sunki do: 14 km/h) 💧 5 %		
Vremenske razmere	☀️ Jasno	☀️ Delno jasno
Temperatura zraka	4 °C	24 °C
Čas posnetka	7:21	19:25
Sprememba popka: zrasel, še vedno zaprt.		

Sobota, 11. april 2020	Dopoldan	Popoldan
☀️ 10 h ▶ 2-6 km/h (sunki do: 14 km/h) 💧 5 %		
Vremenske razmere	☀️ Jasno	☀️ Delno jasno
Temperatura zraka	6 °C	24 °C
Čas posnetka	9:41	19:19
Sprememba popka: zrasel, rahlo odprl.		

Nedelja, 12. april 2020	Dopoldan	Popoldan
☀️ 11 h ▶ 1-15 km/h (sunki do: 32 km/h) 💧 0 %		
Vremenske razmere	☀️ Delno jasno	☀️ Delno jasno
Temperatura zraka	6 °C	23 °C
Čas posnetka	10:11	19:36
Sprememba popka: zvečer odprl, dobro vidni nežno zeleni listi.		

Ponedeljek, 13. april 2020	Dopoldan	Popoldan
☀️ 8 h ▶ 2-17 km/h (sunki do: 33 km/h) 💧 0 %		
Vremenske razmere	☀️ Pretežno jasno	☀️ Delno jasno
Temperatura zraka	6 °C	21 °C
Čas posnetka	9:19	18:34
Sprememba popka: listi bolj razprti, večji, obračajo navzgor.		

Torek, 14. april 2020	Dopoldan	Popoldan
☀️ 1 h ▶ 3-14 km/h (sunki do: 28 km/h) 💧 98 % padavine: 9 mm		
Vremenske razmere	☁️ Oblačno z rahlim dežjem	☁️ Pretežno oblačno
Temperatura zraka	1 °C	11 °C
Čas posnetka	8:01	19:13
Sprememba popka: listi dobro ločeni, listni peclji daljši.		

Sreda, 15. april 2020	Dopoldan	Popoldan
☀️ 13 h ▶ 2-6 km/h (sunki do: 13 km/h) 💧 0 %		
Vremenske razmere	☀️ Jasno	☀️ Jasno
Temperatura zraka	-2 °C	15 °C
Čas posnetka	8:40	19:19
Sprememba popka: listki kostanja v družbi Triglava in Sonca.		

Četrtek, 16. april 2020	Dopoldan	Popoldan
☀️ 9 h ➡️ 1-14 km/h (sunki do: 23 km/h) 💧 0 %		
Vremenske razmere	☀️ Jasno	☀️ Delno jasno
Temperatura zraka	2 °C	21 °C
Čas posnetka	7:30	17:59
Sprememba popka: podolgovati klinasti listi se obračajo navzgor.		

VIRI

<https://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/agromet/product/document/si/Brosura0515.pdf>

<https://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/agromet/product/document/si/Brosura0515.pdf>

EDEp – naloga 3, Marjeta Vovk, april 2020

<https://www.vreme.us/vreme-15-dni-kranj.htm>

<http://vremebo.com/vreme-10-dni/slovenija/kranj>

osebni foto arhiv Matic Finžgar, april 2020